

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Folkhälsovetenskap 1, 30 hp

Public Health Sciences 1, 30 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT07 , HT08 , HT09 , HT10 , HT11 , HT12 , VT13

Kurskod	1FH000
Kursens benämning	Folkhälsovetenskap 1
Hp	30 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Folkhälsovetenskap
Nivå	G1 - Grundnivå 1
Betygsskala	Väl godkänd, godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för global folkhälsa
Medverkande institutioner	• Institutionen för lärande, informatik, management och etik
Beslutande organ	Programnämnden för folkhälsovetenskap
Datum för fastställande	2007-05-10
Reviderad av	Programnämnd 5
Senast reviderad	2011-10-13
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2011

Särskild behörighet

Ma C och Eng B med lägst betyget Godkänd/3

Mål

Moment 1: Folkhälsovetenskapens utveckling, 7,5 högskolepoäng (The Development of Public Health Sciences, 7.5 ECTS) Efter avslutat moment ska studenten: - Kunna redogöra för folkhälsan ur ett befolkningsperspektiv och den historiska utvecklingen. - Kunna redogöra för skillnader i hälsa mellan olika grupper och dess bestämningsfaktorer. - Kunna redogöra för globala skillnader i hälsa. - Känna till viktiga politiska måldokument för den svenska folkhälsopolitiken. - Känna till metoder för att mäta sjukdomars förekomst och spridning i en befolkning. - Känna till grundläggande begrepp och strategier för hälsofrämjande arbete. - Känna till etiska begrepp och principer med tillämpning i folkhälsoarbetet. - Känna till sjukvårdens roll i folkhälsoarbetet. Moment 2: Medicinsk vetenskapsteori och etik, 6 högskolepoäng (Philosophy of medical science and ethics, 6 ECTS) Målet med momentet är att den

studerande ska få en inblick hur sjukvårdspersonal tänker och handlar i kliniska situationer såväl som i forskningssammanhang samt var gränserna går för hur man kan och bör handla/inte handla. Syftet är också att den studerande ska få inblick i och förutsättningar för att reflektera över folkhälsoområdets speciella vetenskapsteori och etik i relation till sjukvård och medicinsk och epidemiologisk forskning. Efter avslutat moment ska studenten kunna: Kunskaper - Redogöra för grundläggande teorier, principer och begrepp inom den medicinska vetenskapsteorin och etiken. Färdigheter - Identifiera vetenskapsteoretiska, etiska samt forskningsetiska problem och argumentationsformer. - Genomföra en vetenskapsteoretisk och etisk analys av ett vetenskapligt och etiskt och forskningsetiskt problem. - På ett konsistent sätt argumentera för och emot ett handlingsätt. Förhållningssätt - Reflektera över egna och andras värderingar. - Uppvisa ett etiskt och vetenskapligt förhållningssätt. Moment 3: Kvalitativa metoder, 7,5 högskolepoäng (Qualitative methods, 7.5 ECTS) Efter avslutat moment ska studenten kunna: - Med hjälp av grundläggande vetenskapsteoretiska begrepp (subjektivitet/objektivitet, rationalitet, reflexivitet med flera) kunna kritiskt reflektera över den vetenskapliga forskningsprocessen (inklusive etiska aspekter av densamma). - Förstå, redogöra för och på ett folkhälsovetenskapligt tema tillämpa grunderna i de vetenskapliga teorier (klassisk samhällsteori, symbolisk interaktionism, hermeneutik, fenomenologi, diskursteori) som ligger till grund för kvalitativa metoder. - Beskriva och tillämpa de vanligast förekommande kvalitativa metoderna för datainsamling (observation, intervju, textanalys). - Förstå och tillämpa principerna för studiedesign i en kvalitativ studie. Moment 4: Kvantitativa Metoder Teori och Tillämpning, 9 högskolepoäng (Quantitative Methods Theory and Application, 9 ECTS) Efter avslutat moment ska studenten kunna: - Förstå centrala begrepp som validitet, reliabilitet och generaliserbarhet. - Utföra lämpliga statistiska beräkningar i samband med deskriptiv och analytisk epidemiologi. - Designa en epidemiologisk studie för att analysera samband mellan en exponering och ett hälsoutfall. - Beskriva och analysera ett folkhälsoproblem. - Förstå och tillämpa metoder för att dra statistisk inferens. - Kommunicera och kritiskt diskutera resultat av kvantitativ studier i en kortfattad rapport.

Innehåll

Moment 1: Folkhälsovetenskapens utveckling, 7,5 högskolepoäng (The Development of Public Health Sciences, 7.5 ECTS) Momentet ska ge en historisk överblick över folkhälsans utveckling i Sverige och världen samt ge en förståelse för hur ämnet folkhälsovetenskap har utvecklats fram till idag. Momentet ska också ge en introduktion till de olika ämnesområden som finns inom folkhälsovetenskap. Moment 2: Medicinsk vetenskapsteori och etik, 6 högskolepoäng (Philosophy of medical science and ethics, 6 ECTS) Momentet innehåller en beskrivning av teorier om hur vetenskapen utvecklas, vad som förstås vid ett vetenskapligt paradigm, vad som förstås vid ett vetenskapligt faktum, vilka typer av vetenskaplig argumentation som förekommer i vetenskapliga texter, varför informerat samtycke är centralt vid klinisk forskning med människor, vilka etiska teorier, begrepp och principer som ligger till grund för medicinsk forskning med människor och djur samt för kliniska beslut, vad som förstås vid forskningsfusk och varför man inte får fuska. Momentet är indelat i tre delar: första delen består av en intensiv del på sex dagar där föreläsningar varvas med gruppdiskussioner av fall och avslutas med en gemensam diskussion ett sådant delmoment tar cirka två timmar och under en sexdagars period räknar vi med att hinna med tolv sådana delmoment. Del två består av en tvåveckorsperiod där de studerande får arbeta två och två om ett fördjupningsarbete utifrån egna eller föreslagna teman. Sista delen består av en redovisning av det egna arbetet, kritisk granskning av andras samt en tentamen. Moment 3: Kvalitativa metoder, 7,5 högskolepoäng (Qualitative methods, 7.5 ECTS) Kursen fokuserar dels på de teoretiska, dels på de praktiska konkreta aspekterna av kvalitativ folkhälsovetenskaplig forskning. Grundläggande vetenskapsteoretiska begrepp, grunderna i de vetenskapliga teorier som kvalitativa metoder baseras på bearbetas parallellt med de praktiska aspekterna av forskningsprocessen. Kursinnehållet inkluderar olika tekniker för observation (deltagande, direkt, indirekt), intervjuer (strukturerade etc. liksom fokusgrupper) och dataanalys (manuell och datorbaserad). Kursen bearbetar temat kursdesign dels utifrån hur forskningsprocessen utvecklas (problemformulering, formulering av syfte och frågeställningar, urval, avgränsningar, datainsamling, dataanalys, rapportering av resultat), dels utifrån typ av forskning (från grundforskning till implementeringsforskning). Moment 4: Kvantitativa Metoder Teori och Tillämpning, 9 högskolepoäng (Quantitative Methods Theory and Application, 9 ECTS) Enkätmetodik: enkätplanering, urvalsmetodik, design, felkällor och etiska

överbägganden. Grunderna i deskriptiv och analytisk epidemiologi: mätt på sjukdomsförekomst, mätt på jämförelser av sjukdomsförekomst, studiedesign, felkällor och etiska överbägganden i epidemiologiska studier. Grunderna i deskriptiv och analytisk statistik: typer av data, fördelningar, deskriptiv statistik, konfidensintervall, hypotesprövning/statistisk inferens. Introduktion till Folkhälsoapplikationen: bearbetning, beskrivning och analys av data.

Folkhälsovetenskapens utveckling, 7.5 hp

Betygsskala: VU

Medicinsk vetenskapsteori och etik, 6.0 hp

Betygsskala: VU

Kvalitativa metoder, 7.5 hp

Betygsskala: VU

Kvantitativa metoder -- Teori och tillämpning, 9.0 hp

Betygsskala: VU

Arbetsformer

Moment 1: Folkhälsovetenskapens utveckling, 7.5 högskolepoäng (The Development of Public Health Sciences, 7.5 ECTS) Momentet ges i form av ett antal föreläsningar samt gruppövningar i form av PBL-moment. Uppsatsen examineras genom ett seminarium där studenterna opponerar på varandras uppsatser samt får feedback från en handledare. Moment 2: Medicinsk vetenskapsteori och etik, 6 högskolepoäng (Philosophy of medical science and ethics, 6 ECTS) I momentet används både introducerande föreläsningar, gruppdiskussioner kring illustrerande fall, plenumdiskussioner där lärare sammanfattar, litteraturstudier, eget arbetet med handledning och presentation av egna arbetet. Moment 3: Kvalitativa metoder, 7.5 högskolepoäng (Qualitative methods, 7.5 ECTS) Kursen varvar föreläsningar med praktiska övningar som presenteras dels skriftligt, dels muntligt. Föreläsningar ges om de teoretiska aspekterna av kvalitativ metod. Studenterna samlar sedan självständigt relevant och tillförlitlig information (övning i litteratursökning, källkritik och rapportering av resultat) om dessa teorier och redovisar resultatet för sina studiekamrater. Andra föreläsningar fokuserar på forskningens hantverk. Dessa följs av individuella- eller gruppövningar där studenterna praktiskt får träna observationsmodeller, intervjutekniker och rapportering av data. Dessa övningar redovisas genom individuella inlämningsuppgifter och muntliga presentationer inför helklass. Moment 4: Kvantitativa Metoder Teori och Tillämpning, 9 högskolepoäng (Quantitative Methods Theory and Application, 9 ECTS) Undervisning sker via föreläsningar, seminarier, enskilt arbete och dataövningar i Folkhälsoapplikationen.

Examination

Moment 1: Folkhälsovetenskapens utveckling, 7.5 högskolepoäng (The Development of Public Health Sciences, 7.5 ECTS) För att få godkänt på hela momentet krävs aktivt deltagande i obligatoriska uppgifter (PBL och seminarier), godkänd tentamen och godkänd uppsats. För att uppnå väl godkänt på hela momentet krävs väl godkänd tentamen och godkänt på övriga delar. Moment 2: Medicinsk vetenskapsteori och etik, 6 högskolepoäng (Philosophy of medical science and ethics, 6 ECTS) Detta moment examineras både genom skriftlig individuell tentamen och skriftlig och muntlig redovisning av arbete som genomförs parvis; kritisk granskning av annan grupps arbete ingår också som del av examinationen. För godkänd ska man vid skriftliga tentamen uppnå 70% rätt och för väl godkänd 85% rätt svar. En mycket väl genomförd rapport och granskning av andras arbetet kan lyfta upp en tentamen som ligger på gränsen till godkänd. Obligatorisk närvaro vid grupp- och plenardiskussioner. Moment 3:

Kvalitativa metoder, 7,5 högskolepoäng (Qualitative methods, 7.5 ECTS) Momentet examineras dels genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter, muntlig presentation i grupp, muntlig opponering på annan students arbete, samt en "open book"-salstentamen. I kursmomentet används betygsgraderna U/G/VG. För godkänt moment krävs godkänd (G) på alla inlämningsuppgifter, presentationer och salstentamen. Godkänd innebär att studenten i dessa uppgifter visar att denne uppnår lärandemålen och refererar kurslitteraturen på ett korrekt sätt. För väl godkänt (VG) på helt moment krävs väl godkänd på två (av fyra) inlämningsuppgifter samt på "open book"-salstentamen. Väl godkänt innebär att studenten (utöver det som krävs för G) bidrar med en självständig analys (relevant och på ett vetenskapligt sätt reflekterar, värderar och jämför) samt motiverar sin analys och slutsatser i examinerande moment.

Moment 4: Kvantitativa Metoder Teori och tillämpning, 9 högskolepoäng (Quantitative Methods Theory and Application, 9 ECTS) Momentet examineras med en skriftlig individuell salstentamen samt inlämningsuppgift. Inlämningsuppgiften består bl.a. av att kunna tillämpa lämpliga metoder för att beskriva och analysera ett folkhälsoproblem samt tolka, kritiskt diskutera och kommunicera resultatet i en kortfattad rapport. Tentamen består av att utföra lämpliga statistiska beräkningar i samband med deskriptiv och analytisk epidemiologi samt att designa en lämplig epidemiologisk studie för att analysera ett folkhälsoproblem. För inlämningsuppgifterna används betygskalan U/G. För salstentamen används betygskalan U/G/VG. För hela momentet används betygskalan U/G/VG. För att bli godkänd på hela momentet krävs G i båda examinationsdelarna. För att bli väl godkänd på hela momentet krävs G på inlämningsuppgifter och VG på salstentamen. Underkänd på någon del av momentet ger U på hela momentet. Vid U på inlämningsuppgiften kan denna kompletteras vid maximalt två tillfällen under samma termin. Vid U på salstentamen kan denna tenteras om vid maximalt två tillfällen under samma termin. Betyg för hel kurs För G på hel kurs krävs G på samtliga moment. För VG på hel kurs krävs dessutom VG på minst tre av momenten. Obligatoriskt deltagande Kursledaren/Momentansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro kan kompenseras. Innan studenten deltagit i obligatoriska delar eller kompenserat frånvaro i enlighet med kursledarens anvisningar rapporteras inte studentens resultat för respektive moment i LADOK Begränsning av antal provtillfällen Studenten har rätt att delta i sex provtillfällen. Om studenten ej är godkänd efter fyra provtillfällen uppmanas denna att uppsöka studievägledaren. Som provtillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som provtillfälle. Provtillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som provtillfälle.

Övergångsbestämmelser

Efter varje kurstillfälle kommer det att erbjudas minst sex tillfällen för examination inom en 2-årsperiod efter kursens slut.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur, moment 1

Wramner, Bengt; Wramner, Kristina

Grundläggande folkhälsovetenskap

ISBN:978-91-47-08447-0

[Sök i biblioteket](#)

Janlert, Urban

Folkhälsovetenskapligt lexikon

Stockholm : Natur och kultur i samarbete med Folkhälsoinstitutet, 2000 - 375, [1] s.

ISBN:91-27-07171-5 (inb.) LIBRIS-ID:8348396

[Sök i biblioteket](#)

Obligatorisk litteratur, moment 2

Beyene, Yewoubdar

Medical disclosure and refugees : Telling bad news to Ethiopian patients

1992

URL: [Abstract](#)

Ingår i:

The western journal of medicine.

San Francisco,c 1974-2002 : 1974-2002

ISSN:0093-0415 LIBRIS-ID:3454265

URL: <http://www.pubmedcentral.gov/tocrender.fcgi?action=archive&journal=183>
(1992) s. 328–332

Lynöe, N och Juth, N.. Den medicinska etikens ABZ. Stockholm. Liber 2009.

Helsingforsdeklarationen 2004: <http://www.wma.net/e/ethicsunit/helsinki.htm>

Obligatorisk litteratur, moment 3

Granskär, Monica; Höglund-Nielsen, Birgitta

Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 210 s.

ISBN:978-91-44-00155-5 LIBRIS-ID:10654117

Utvalda kapitel

[Sök i biblioteket](#)

Moderna samhällsteorier : traditioner, riktningar, teoretiker

Månson, Per

8. uppl. : Stockholm : Norstedt, 2010 - 456 s.

ISBN:978-91-1-302862-0 LIBRIS-ID:11816643

[Sök i biblioteket](#)

Malterud, Kirsti

Kvalitativa metoder i medicinsk forskning : en introduktion

Midenstrand, Madeleine

2. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2009 - 244 s.

ISBN:978-91-44-05232-8 LIBRIS-ID:11313404

[Sök i biblioteket](#)

Därtill tillkommer komplementterande material på ca 100 sidor.

Obligatorisk litteratur, moment 4

Dahmström, Karin

Från datainsamling till rapport : att göra en statistisk undersökning

4., [utök. och aktualiserade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2005 - 411 s.

ISBN:91-44-04352-X (inb.) LIBRIS-ID:9892263

[Sök i biblioteket](#)

Grunderna i epidemiologi*Ahlbom, Anders*

3., omarb. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2006 - 134 s.

ISBN:91-44-03712-0z 914403712-0 (omsl.) LIBRIS-ID:10123432

URL: <http://www.studentlitteratur.se/omslagsbild/artnr/1378-03/height/320/width/320/bild.jpg>[Sök i biblioteket](#)*Hammar, Niklas; Persson, Gunnar***Grunderna i biostatistik**

Lund : Studentlitteratur, 1995 - 157 s.

ISBN:91-44-49771-7 LIBRIS-ID:8353782

[Sök i biblioteket](#)

Extra material delas ut under kursen.

Rekommenderad litteratur, moment 1*Egidius, Henry***Problembaserat lärande - en introduktion för lärare och lärande**

Lund : Studentlitteratur, 1999

ISBN:91-44-01232-2

[Sök i biblioteket](#)**Rekommenderad litteratur, moment 3****Svenska skrivregler**

3., [utök.] utg. : Stockholm : Liber, 2008 - 263, [1] s.

ISBN:978-91-47-08460-9 LIBRIS-ID:10935499

URL: <http://www.liber.se/productimage/large/4708460o.jpg>[Sök i biblioteket](#)**Fördjupningslitteratur, moment 3***Dahlgren, Lars; Emmelin, Maria; Winkvist, Anna***Qualitative methodology for international public health**

Umeå : Epidemiology and Public Health Sciences, Health Sciences, Departement of Public Health and Clinical Medicine, Umeå University, c 2004 - 219 s.

ISBN:91-7305-776-2

[Sök i biblioteket](#)**Qualitative methods in public health research : theoretical foundations and practical examples***Hallberg, Lillemor R.-M.*

Lund : Studentlitteratur, 2002 - 231 s.

ISBN:91-44-02179-8 LIBRIS-ID:8551726

[Sök i biblioteket](#)*Kvale, S.; Brinkman, S.***Den kvalitativa forskningsintervjun**

2 upp. : Lund : Studentlitteratur AB, 2009

ISBN:91-44-05598-6

[Sök i biblioteket](#)

Dahlgrens o.a. bok finns att låna/köpa av kursadministratören.